

MAANDELIJKS VERSCHIJNEND HUISORGaan

Brekers - bouwers - balans

„En zet nou maar eens in het VDH-tje dat wij van de Gebouwendienst het écht op prijs stellen, dat men zoveel begrip toont voor de overlast, die wij vooral in het Hoofdgebouw, op het ogenblik moeten veroorzaken. Wij kunnen rustig onze gang gaan, zonder steeds weer telefoontjes te moeten beantwoorden met de mededeling dat wij echt niet zachter kunnen!“. Met die woorden besloot de heer Lagendijk zijn toelichting bij onze maandelijkse rondwandeling langs de meest in het oog lopende verhuizingen en verbouwingen. Woorden, die wij graag aan u doorgeven.

Tismadaduutweet.

Sinds ons vorig overzicht

. . . . lopen de verbouwingen op de eerste en tweede etage in de pas. Om u een beeld te geven hoe een omgeving kan veranderen hebben wij onze fotograaf Meijer gevraagd een foto op de eerste etage te maken van hetzelfde standpunt uit als de vorige maand. Nog even en we zullen héél diep moeten nadenken om ons te realiseren hoe het vroeger ook al weer was;

. . . . is men op de vierde etage van het Hoofdgebouw aan het verhuizen geslagen. Achter de lift zijn nu de administratieve afdelingen geconcentreerd. Hun plaats op het „grote kantoor“ zal worden ingenomen door de commerciële afdelingen, nadat de linkerzijde van deze ruimte voorzien is van kamers. Een blik op de planning vertelt ons dat alles op 15 november klaar moet zijn;

. . . . is de beslissing genomen om de chemicaliënloods te transformeren in een timmerwerkplaats. De chemicaliën zullen op daartoe geëigende plaatsen worden opgeslagen elders in het bedrijf;

Weer een stapje verder.

. . . . is men in de Kastenfabriek doende kleine wijzigingen aan te brengen. Op 27 november zal deze ruimte een nieuwe bestemming krijgen als magazijn en veem van de PBN;

. . . . heeft men het plafond van onze hal voorzien van rioleringsbuizen en andere afvoerpijpen. Degenen die bevreesd mochten zijn dat deze „kerstboom“ als een blijvend sculptuur het plafond zal versieren, zij ter geruststelling medegedeeld, dat dit eerlang zal verdwijnen achter een verlaagd plafond;

. . . . heeft u zich misschien ook wel eens afgevraagd: „Hoe moet dat in de toekomst met onze lift als er ook een stopmogelijkheid komt op de eerste en tweede etage?“. Als er niets zou gebeuren zou het inderdaad wel eens een „stief kwartierke“ kunnen duren, voordat u op vier de lift te pakken krijgt. Dus gaat er inderdaad iets gebeuren. Onze lift zal namelijk uitgerust worden met een geheugen. Daardoor kan hij netjes achtereenvolgens de aanvragers bedienen. Dat inbouwen zal niet ongemerkt gaan, want wij zullen het gebruik van de lift wel een paar dagen moeten missen. Misschien kunt u vast in training gaan!

Welkom SSI

Aanvangende met dit nummer van het VDH-tje zal een aantal als gastabonnee op de verzendlijst ingeschreven collega's voortaan eveneens ons personeelsorgaan ontvangen. Het zijn de medewerkers die zich als SSI-groep onlangs in ons gebouwencomplex hebben gevestigd. Graag roepen wij hen van harte een welkom toe, de wens uitsprekend dat zij zich spoedig thuis zullen voelen in de ons reeds zo vertrouwde omgeving. Hoewel de juiste plaats van het verblijf slechts aan een groeiende groep ingewijden bekend is, is de aanwezigheid van de „SSI“ vele anderen duidelijk geworden uit de verschijning van diverse voor ons tot dusver onbekende soorten apparaten, zoals verkeerslampen en lichtseinapparaten die hier en daar op de binnenplaats verrijzen.

De redactie van het VDH-tje is dan ook reeds gespannen in haar verwachting dat wellicht van deskundige SSI-zijde wat informatie kan worden gegeven over de diepere achtergronden van deze proefinstallaties!

Dus: Welkom dames en heren!

DRAAIEN, ALTIJD MAAR DRAAIEN

16 november viert F. Bos, Gereedschapmakerij, zijn 25-jarig dienstverband bij Van der Heem.

Op 24-jarige leeftijd kwam hij als draaier in de Gereedschapmakerij, destijds onder leiding van de heer H. J. Otterloo.

Na de bezettingstijd, in 1945, ontstond de Machine Onderhoudsdienst, waar de heer De Gruyter chef van werd. Bos verwisselde toen van afdeling en ging bij de MOD machine onderdelen voor reparatie en onderhoud van diverse machines vervaardigen.

In die na-oorlogse periode moest je op de oude draaibank (met zes toeren-tallen!) heel wat werk verzetten om draadspillen, bronzen moeren, lagerbussen, kogellagerpassingen enzovoort, goed af te leveren. Het ging dan ook wel eens met gefoeter gepaard, vooral als het tegenzat. Later toen je de „Kärger“-draaibank kreeg, was je in de gelegenheid heel wat meer af te leveren; een gelegenheid waar je dankbaar gebruik van hebt gemaakt. Zo is er in de loop van de jaren heel wat draaiwerk door jou vervaardigd.

Door de gewijzigde situatie kwam je begin van dit jaar weer op je uitgangspunt terug: de Gereedschapmakerij.

Ik hoop, dat je daar met jouw ervaring nog jarenlang tot ieders tevredenheid de Caze Neuve-draaibank zult kunnen bedienen.

Frans, tot besluit: een heel prettige jubileumdag met je gezin. Ik hoop dat wij nog vele jaren op je vakmanschap kunnen rekenen.

A. A. van Gaalen

ZILVEREN ZOET

Beste Jan,

Vanaf vandaag ben je hard op weg zilveren jubilaris te worden en als er niets in de weg komt is het 17 november zo ver met je!

Bij deze mijlpaal neerzittend, vraag ik me af hoeveel kilometers jij gedurende die 25 jaar hebt gelopen.

In al die jaren begaf jij je dagelijks, als een goed-lopend uurwerk punctueel op tijd, op weg om velen van ons van post en andere noodzakelijke papieren te voorzien.

Daarom ben ik blij degene te kunnen zijn op wiens weg het ligt dit ererondje voor jou te gaan inluiden: een ererondje, dat jou als „zilveren Jan“ langs alle bekende gezichten zal voeren. Ik ben bovendien blij dat ik je eens voor het voetlicht kan halen, omdat je een man bent die als een lopend vuurtje door het bedrijf trekt, doch daarentegen niet graag aan de weg timmert.

Dag-in-dag-uit loop je menigeen tegen het lijf en iedereen kan op je nauwgezetheid zijn horloge gelijk zetten. Deze bekendheid onder de Van der Heemers en je stipte werk-opvatting stempelen je tot een gewaardeerde medewerker, mede door wiens toedoen de interne communicatie uitstekend verloopt.

Namens iedereen, die van jouw werk profiteert, feliciteer ik je van harte met dit jubileum en verbind er de wens aan, dat je nog een lange (levens)weg vóór je mag hebben.

J. J. A. van Kleef

DE BAAS VAN DE BIEB IN HET ZILVER

In november 1942 stapte bij Van der Heem een lichtgewicht (50 kg, 1.60 mtr. lang) jongste bediende binnen. Zijn eerste taak was de bibliotheek en het archief wat op te ruimen en boeken en dergelijke rond te brengen. Zó begon de loopbaan van onze jubilaris: de heer J. J. A. van Kleef; al direkt in contact met boeken en documenten. Wat een stoffige papierwinkel lijkt voor menigeen, niét voor Van Kleef! Mede door het enthousiasme van onze vroegere onder-direkteur — de heer G. van Vliet — ontdekte Van Kleef al spoedig het studieterrein rond het beheer van boeken en documenten. Een studieterrein dat veel omvattender is dan de niet-deskundige, die thuis zijn boeken netjes op een rijtje heeft staan en precies weet waar zijn belangrijke papieren liggen, kan bevroeden.

Na in de avonduren zijn vooropleiding afgerond te hebben met het behalen van het Gymnasium-diploma werden onder meer diploma's gehaald voor Documentalist en Archivaris. Als lid van de Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen en van de Nederlandse Vereniging van Bedrijfsarchivarissen, volgt hij de nieuwste ontwikkelingen op dit voor velen zo onbekende terrein.

Van Kleef, namens allen die zo vaak van je hulpvaardige dienstverlening gebruik maken: hartelijk gelukgewenst!

Dat nog vele goede jaren voor jou en je gezin in het verschiep mogen liggen en dat het je gegeven mag zijn je taak in het bedrijf én daar buiten nog lange tijd met het bekende enthousiasme voort te zetten.

J. Wezenaar

Bericht uit WOOMERA

In het vorige artikel heeft de heer Bredius ons iets over de nog jonge geschiedenis van de lancering van Eldo-raketten in Woomera verteld. In deze bijdrage volgen wij met hem de laatst genomen (mislukte) proef.

Eindelijk is het dan zover.

Vroeg in de morgen van de 9e juli begint dag L-2, het begin van de aftelprocedure, hier countdown geheten. Het weer is bijzonder slecht, regen en wind.

Maar alles gaat goed. Het enige verontrustende zijn de rapporten over de windkracht in de hogere luchtlagen. 's Avonds is er enige vertraging wegens „nog wat moeilijkheden” met de automatische piloot van de eerste trap. De volgende morgen wordt het duidelijk dat die moeilijkheden van fundamentele aard zijn. De lancering wordt eerst één, dan twee dagen en al spoedig een week uitgesteld. Dat betekent een week vakantie in Woomera. Maar hier is het winter. Op kosten van Eldo mogen wij naar Adelaide vliegen. Maar volgens het weerkaartje in de krant, ligt de stad in de hoek waar de slagen vallen. Stof- en regenstormen teisteren de stad. Dan is het in Woomera toch nog beter. De stemming is niet zo best

Maar ja, aan alles komt een eind en tot ieders grote vreugde begint de countdown een dag eerder dan men verwacht.

De wind is gunstig. Maar dan blijkt dat de ontvanger voor het zelfvernietigingssysteem van de tweede trap niet goed werkt. Dat betekent minstens 24 uur vertraging.

Op de avond van de 21ste juli begint de countdown opnieuw. Alles gaat goed en loopt op tijd, maar de windsnelheid in de hogere luchtlagen is bedenkelijk hoog en 3 uur voor het einde, het moment waarop begonnen moet worden met de vloeibare zuurstof in de tanks van de eerste trap te pompen, wordt de countdown wéér afgebroken ditmaal wegens te hoge windsnelheid. De lancering wordt voor onbepaalde tijd uitgesteld. De stemming daalt tot ver onder nul. Het weer wordt steeds slechter. Vier dagen gedwongen rust. In de nacht van 25 op 26 juli vindt de volgende countdown plaats. De twijfelachtige kans op succes wordt steeds geringer en tenslotte wordt de countdown nog voortgezet in de hoop dat er een wonder zal gebeuren. Het wonder gebeurt niet. De opgeroepen journalisten vertrekken met het vliegtuig weer naar Adelaide.

.....

Dan keert het getij: voor zaterdag 29 juli zijn de vooruitzichten bijzonder gunstig. In de nacht begint de countdown opnieuw. Alles verloopt vlot, de wind neemt verder af en het vliegtuig met journalisten koerst weer naar Woomera. De zon gaat op aan een wolkenloze hemel en naarmate het aftellen vordert groeit de hoop. Het aftellen eindigt altijd met de automatische sequence, een vijf minuten durend proces waarin de laatste voorbereidingen worden uitgevoerd. Tijdens dit proces wordt de raket als het ware op scherp gesteld. De stroomvoorziening wordt overgenomen door batterijen aan boord, programmaklokken worden gestart, beveiligingen worden buiten werking gesteld, de motoren gestart en als laatste worden de navelsnoerkabels losgegooid. In de laatste minuut volgen de handelingen elkaar snel op.

Op die bewuste zaterdagmorgen verloopt de sequence vlot en de laatste tien seconden worden hardop geteld door de man die de leiding heeft. Iedereen houdt de adem in. Zal het nu eindelijk lukken? Het tellen wordt wreed verstoord door een: „stop, stop, stop” geroep, afkomstig van het volgstation. De motoren zijn al gestart, maar de navelsnoeren zijn nog niet los. Het gebrul van de motoren verstomt weer.

Een „stop action” drie seconden voor het einde! Allereen heerst grote verslagenheid. Er zijn mensen die van emotie de eerste tien minuten geen woord zeggen.

Niemand zegt, wat iedereen denkt: welke gek heeft er op de knop gedrukt? Maar er is niet op de knop gedrukt, alles is automatisch gegaan. Het volgstation heeft het contact verloren met het zelfvernietigingssysteem van de tweede trap. Weliswaar is het contact hersteld op het moment dat de raket had moeten ver-

trekken, maar het kwaad is geschied. En er staat ons weer een vertraging van minstens 24 uur te wachten. De volgende nacht begint de countdown opnieuw. Technische storingen leveren eerst een paar uur vertraging op en tenslotte is de wind weer zover in kracht toegenomen dat een lancering niet meer mogelijk is. De vooruitzichten zijn nu wel heel somber. Het wordt twijfelachtig of er nog wel ooit een lancering van F6-1 zal zijn. De stemming is gedrukt en ieder verlangt naar het einde van deze martelgang.

In de nacht van 30 op 31 juli wordt opnieuw een poging gedaan. Er is een geringe kans dat de windkracht tegen het einde van de countdown onder de toelaatbare grens zal zijn afgenomen. Na enkele uren is het al duidelijk dat wij een ijdele hoop gekoesterd hebben. De countdown wordt weer gestaakt, het monopolyspel weer ingepakt en we verlaten onze posten. Met deze gang van zaken zijn we nu al vertrouwd geraakt. De onrust stijgt aanmerkelijk. In de kranten verschijnen al spotprenten en er wordt al meer gepraat over een demontage dan over een lancering van de raket.

Dan begint de geest van Van Speyk in Woomera rond te waren: liever aan diggelen tijdens de vlucht dan in de replace! De toelaatbare windlast wordt verhoogd en daarmee natuurlijk ook de kans op breken.

Twee augustus 's morgens is er groot alarm: er zal een nachtelijke lancering plaatsvinden. Mensen worden uit hun bed gehaald, transport wordt geïmproviseerd en afwezige personen worden ijlings opgespoord maar de moeite is tevergeefs, de Australische instanties staan geen nachtelijke lancering toe en zodoende begint de nieuwe countdown pas de volgende nacht. De vooruitzichten zijn gunstig. De windsnelheid is onder de nieuwe grens. Een half uur voor het einde licht er ergens een rood lampje even op. Er is een schakelaar defect in de programmaeenheid van de eerste trap en dat betekent weer minstens een dag vertraging. Het drama nadert nu zijn hoogtepunt. De thuisreizen zijn al geboekt en nu definitief. De maat is vol. De Fransen hebben hun koffers al gepakt.

Die avond wordt officieel medegedeeld dat er nog één poging zal worden gedaan en dat bij negatief resultaat de raket zal worden gedemonteerd.

Vier augustus begint de laatste ronde.

De countdown verloopt vlot. De windsnelheid is zelfs onder de oude grenswaarde en het risico van een mislukking door een „stop-action” op het laatste moment is aanzienlijk verkleind, door alleen de meest essentiële systemen nog te laten bewaken. Wel nadert inmiddels een zwaar wolkendek, dat onder normale omstandigheden de lancering zeker had verhinderd. Maar in dit „vijfentwintigste uur” van F6-1, kan dit de lancering niet meer tegenhouden.

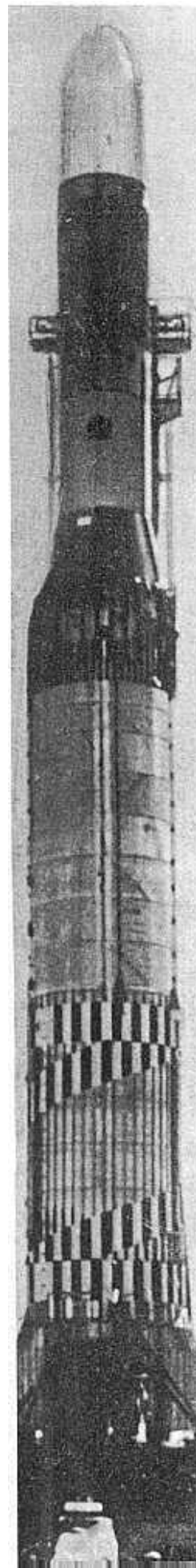
Eindelijk gebeurt dan toch het ongelooflijke: voortgedreven door 150 ton stuwkracht gaat de raket omhoog. Hoera-geroep en applaus weerklinkt. Het gezichtsverlies door demontage is ons bespaard gebleven.

Overigens valt er niets te feliciteren, want boven in de lucht gaan de zaken zeker niet naar wens. De cijfers op de VDH-apparatuur maken duidelijk dat de raket op een vreemde manier door de ruimte wentelt en al spoedig is het duidelijk dat de motoren van de tweede trap niet werken. Dat is een bittere teleurstelling voor de Fransen. Ook van de correctiesignalen, afkomstig van de Belgische grondapparatuur, valt niets te bespeuren en acht minuten later is alles voorbij.

.....

Na alle teleurstellingen was de raket wel gelanceerd maar de gestelde doelen waren zeker niet bereikt. Het programma voor F6-2 blijft ongewijzigd. Dat wordt nu een belangrijk schot en uit de lancering in november zal blijken of de achterstand is ingehaald.

Ir. K. C. Bredius

Meedenken in ons aller belang

Dat werd en wordt ongetwijfeld nog gedaan op het Constructiebureau Electronica. Op vrijdag de dertiende kon de Ideeëncommissie een tweetal memo's uit laten gaan, waarin de heer Th. Bruinsma een beloning van f 100,— en de heer M. D. A. de Groot een beloning van f 25,— in het vooruitzicht kon worden gesteld. Printplaten en voorontwerpbladen waren onderwerp van hun ideeën. Onze gelukwensen!

23 November zal het 12^{1/2} jaar geleden zijn, dat de heer J. Gordeau bij Van der Heem in dienst kwam. Van die 12^{1/2} jaar heeft hij ruim 9 jaar van een wat verheven standpunt ons doen en laten bekeken. Niet dat hij zich echt boven ons verheven voelde, want hij was en is altijd bereid ons met onze „lasten" te helpen. Als vorkheftruckchauffeur steekt hij graag een helpend vorkje uit. Onze gelukwensen en nog vele jaren!

*Knoop
van de
maand:*

„MAG IK TOESTEL 431 VAN U?"

Dagelijks wordt dit verzoek enkele keren tot onze telefonistes gericht. 's Morgens vroeg betreft het dan meestal een ziekmelding. En daarover wilden wij het even met u hebben, namelijk over het tijdstip van ziekmelden. Bij ons bestond tot nu toe het voorschrift dat u zich vóór tien uur ziekgemeld moest hebben. Bij de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van Philips, in juli j.l., is reeds overwogen deze tijdgrens terug te brengen naar half tien (in overeenstemming met het desbetreffende voorschrift bij de PTI). Er waren toen echter geen duidelijke redenen aanwezig om hiertoe over te gaan. Inmiddels blijkt het nu echter om administratief-organisatorische redenen wenselijk om deze grens gelijk te trekken.

MET INGANG VAN MAANDAG 6 NOVEMBER MOET UW ZIEKMELDING DUS UITERLIJK OM HALF TIEN IN ONS BEZIT ZIJN! Wij rekenen op uw aller medewerking.

Donderdag 16 november: kunt u dan?

Als u inderdaad nog de beschikking hebt over uw tijd op donderdagavond 16 november a.s., houdt die avond dan vrij voor een bezoek aan ons Ontspanningsgebouw.

Die avond begint daar om half acht een EHIO-wedstrijd. (Eerste Hulp In Oorlogstijd). Aan deze oefening zal (realistische) medewerking worden verleend door leden van de LOTUS-groep. Dit zijn amateur-toneelspelers en -speelsters die zich speciaal hebben toegelegd op het imiteren van de gedragingen van gewonde slachtoffers. Iedereen, die over een stevig zenuwgestel beschikt, is van harte welkom.

DANK!

Mede namens mijn vrouw wil ik langs deze weg directie en allen die meegewerkt hebben aan mijn onvergetelijke jubileumdag, dank zeggen voor de vele blijken van belangstelling, cadeaus en bloemen.

W. Brandt

Voor de ondervonden belangstelling tijdens zijn ziekte willen wij op zijn verzoek graag de dank overbrengen van de heer L. Gesman.

PROFICIAT:

In het gezin van de heer H. W. v. d. Veen werd op 30 september een zoon geboren: Martinus Johannes en op 12 oktober een dochter: Sylvia Marion, in het gezin van de heer Ir. A. B. Scholten. Van harte geluk gewenst!

In die gelukwensen deelt ook de heer E. A. Mos. Zijn gezin werd op 10 oktober uitgebreid met een zoon: Willem.

Een sprookje

De kranten hebben er over geschreven, radio en televisie hebben ons op de hoogte gehouden: het sprookje van de twintigste eeuw is niet ongemerkt aan ons voorbij gegaan. De kroning van de Sjah en zijn gemalin tot keizer en keizerin van Perzië heeft alle communicatiemiddelen in beweging gebracht. Heel wat collega's zullen echter niet vermoed hebben, dat zij in de feestvreugde mochten delen. Het was dan ook een aangename verrassing toen op 26 oktober onze Perzische collega's tegen koffietijd met gebak rondgingen!

Een initiatief van de Iraanse Studenten Vereniging in Nederland dat bijzonder op prijs is gesteld.

Redaktie-adres:

Maanweg 156/Postbus 1060

Afdeling Personeelszaken

Den Haag

Telefoon: 814311, toestel 521